GAZETA LWOWSKA.

Wychodzi z Dodatkiem codziennie, prócz świąt i niedzieli. Prenumerata kwartalna miejscowym 4 złr. kr. 15., odbierającym pocztą 4 złr. 40 kr., Inseracyę opłacają od wiersza w półkolumnie (drukiem garmont) po raz pierwszy 4 kr. następnie po 2 kr. m. k.

Nr. 47. Wtorek 26. lutego 1850. Rok bieżący gazety 39.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka. — Portugalia. — Hyszpania. — Francya. — Szwajcarya. — Włochy. — Niemce. — Prusy. — Dania. — Rosya. — Turcya. — Wiadomości handlowe.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Lwów, 19. lutego. Dla wsparcia pogorzelców Brodzkich przesłał c. k. rząd obwodowy w Bernie zebraną w drodze składki kwotę 54 złr. 37½ kr. m. k.

C. k. rząd krajowy ma sobie za miły obowiązek podać ten szlachetny dar z wyrazem podziękowania do wiadomości publicznej.

Wiedeń, 22. lutego. Jutro dnia 23. lutego r. 1850 wyjdzie w Wiedniu i będzie rozesłany XXI. zeszyt dziennika rządowego ustaw państwa, jednak tymczasowo tylko w niemieckim języku. — Zeszyt ten zawiera pod Nrem 49 rozporządzenie ministra spraw wewnętrznych z d. 16. lutego 1850, którem ogłoszone są postanowienia względem zewnętrznej formy zaprowadzonego najwyższą uchwałą z dnia 2. grudnia 1849 r. orderu zasług Franciszka Józefa, tudzież względem zaprowadzenia krzyża zasług stósownie do najwyższej uchwały z dnia 16. lutego 1850 r.

Sprawy krajowe.

(Dekret ministra spraw wewnętrznych względem utworzenia gmin miejscowych.)

Wiedeń, 18. lutego. Dekret ministra spraw wewnętrznych do wszystkich szefów krajów koronnych względem utworzenia gmin miejscowych, rozszerza się nad tem, na jakich zasadach w utworzeniu miejscowych gmin postępować należy. Dokument ten jest nowym dowodem rzetelnej chęci teraźniejszego ministeryum wprowadzić powoli, ale gruntownie w rzeczywistość instytucye konstytucyjne, między któremi wolność i organizacya gmin bezprzecznie jedno z najpierwszych miejsc zajmuje. Najważniejsze miejsce w nich, które zawiera warunki składu kilku gmin, jest następujące:

Jeżeli wyraźnie i w taki sposób wyrzekły gminy życzenie połączenia się, że w tej mierze nie zachodzi żadna wątpliwość, że to życzenie oparte jest na dobrowolnej ich chęci, należy temu życzeniu według §. 3. U. G. zadość uczynić.

Lecz jak powyżej nadmieniono, należy przytem trzymać się tej zasady, „że tylko całe gminy katastralne mogą być połączone, i że pojedyncze gminy katastralne rozdrobnione być nie mogą."

Za prawidło ma służyć to, że gmina powinna mieć odrębne, odgraniczone, razem spojone terytoryum, którego innemi gminami przecinać nie wolno.

Nie mniej ma służyć za zasadę, że gminy należące do różnych sądów obwodowych, razem spajane być nie mogą.

Jeżeliby zaszły okoliczności szczególniejszego rodzaju, które koniecznie wymagają połączenia w jedno ciało gmin należących do różnych sądów obwodowych, należy w tej mierze przedłożyć sprawozdanie.

Według tych zasad mają władze w konstytuowaniu gmin postępować.

Stosownie do tego mają naczelnicy okręgowi ułożyć listę gmin mających się niezawiśle ukonstytuować.

Namienioną listę należy złożyć w urzędowym lokalu naczelnika okręgowego do przejrzenia każdemu.

Starszyznę teraźniejszych gmin należy zawiadomić, aby tę listę przejrzeli, i w przeciągu czternastu dni wolno im, albo przeciw zaproponowanemu połączeniu protest założyć, albo jeżeliby się dobrowolnie z jaką drugą gminą połączyć chcieli, aby to żądanie na piśmie przedłożyli.

Względem wniesionych zażaleń i próśb ma okręgowy naczelnik wejść w konferencyę ze starszyzną przynależnych gmin i z zastrzeżeniem rekursu zadecydować.

W tych konferencyach ma służyć za prawidło, że konstytuowanie gmin należy uskutecznić na zasadzie i zgodnie z obiawionem przez ich organa życzeniem i żądaniem, a przeto, jeżeli naprzeciw temu niezachodzą powody bezwarunkowej konieczności, należy się, jak do życzenia połączenia, tak do żądania niezawisłości przychylić.

Główną zasadą ma być to, że ile możności należy się trzymać historycznego utworu teraźniejszych miejscowych gmin i tylko w wyjątkowych przypadkach nowemi utworami substytuować.

(Deputacya fabrykantów czeskich u ministra handlu.)

Wiedeń, 20. lutego. Minister handlu przyjął jak najuprzejmiej deputacyę czeskich fabrykantów, która wysłana przez odbyty niedawno kongres rękodzielników w Pradze, doręczyła mu napisany przez fabrykanta Richter memoryał. W obszernej i treściwej mowie, godnej zaiste aby była publikowaną, rozszerzył się minister nad przedłożoną mu prośbą i wyraził swe przekonanie, że przyspieszenie wielkiego zjednoczenia cła jest tak w interesie Austryi jako też Niemiec, że ten interes jest równie polityczny jak i przemysłowy. Wkrótce upadną istnące jeszcze potąd między Węgrami a innemi prowincyami szranki cłowe. Rząd jest przejęty nagłą koniecznością postępować w tej mierze oględnie, szybko i stanowczo.

(Wiadomości bieżące.)

Wiedeń, 19. lutego. Ministeryum rozporządziło, że tylko tacy urzędnicy mogą się upominać o remuneracyę, którzy dobrowolnie i bez wezwania byli do ważnych posług użyci, i przezto istotny pożytek państwu przynieśli.

Według ministeryalnego rozporządzenia, Rothschildowskie losy, które pochodzą z pożyczki z roku 1820, mogą być za kaucyę w kasach przyjmowane. W zmianie stosunków kursu należy przestrzegać przepisy, które w tym względzie dla obligacyi rządowych są wydane.

Wszyscy pocztmistrzowie otrzymali powtórny rozkaz zaopatrzyć w latarnie swe pojazdy, by je w ciemnych nocach oświecić można, co dotychczas nie miało miejsca i do nieprzyjemnych zajść nieraz pobudką było.

Ministeryum ogłosiło, że urzędnicy publiczni, którzy mają uczestnictwo w prywatnych zakładach zaopatrzenia, asekuracyi dożywotniej i t. p. nie mają się obawiać uszczuplenia pensyi ani dla siebie, ani dla wdów i sierot, które po nich pozostaną.

Dyrekcye pocztowe są upoważnione, wyjątkowo i w zasługujących na wzgląd przypadkach pozwolić urzędnikom i sługom, którzy nie są w stanie złożyć razem kaucyi, aby tę kaucyę w miesięcznych odciąganiach składali; wszelako w takim razie należy ściśle przestrzegać przepisane w dekrecie z dnia 17. maja 1842 warunki.

Wszystkim urzędnikom publicznym przypomniano powtórnie, aby w służbie zawsze przepisanego uniformu używali, i podczas urzędowych czynności nigdy w cywilnych sukniach nie występowali.

Podczas jazdy wczorajszego pocztowego pociągu nr. 6. wydarzyło się, że w numerze 5. między Wagram i Gänserndorf pękła szyna. Oględnemu konduktorowi udało się jednak zmniejszyć szybkość pociągu, i bezpiecznie go przez to uszkodzone miejsce preprowadzić,

W mennicy biją obecnie cwancygiery srebrne na r. 1850 z popiersiem Jego Mości Cesarza. Stopa monety pozostaje dawna. — Temi dniami przybył do tutejszej mennicy zwykły miesięczny transport sztab złota i śrebra pod eskortą wojskową z kopalń Szemnickich. — Słychać, że z Rosyą wszczęto układy względem połączenia linii telegraficznych na kilku punktach pogranicznych. — Z Gräfenbergu piszą, że minister hr. Stadion, którego stan zdrowia widocznie się polepsza, pozostanie i na przyszłą wiosnę w pobliskości swego lekarza w Gräfenbergu i będzie kontynuować tę bardzo zbawienną kuracyę. (Lloyd.)

(Wiadomości z Konstantynopola.)

Wiedeń, 21. lutego. Tutejsze dzienniki donoszą o przybyciu kuryera z Konstantynopola, który ważne depesze przywiózł. Przy zamknięciu numeru tego pisma pisze „Wanderer" otrzymaliśmy list od naszego korespondenta z Konstantynopola z dnia 5. lutego, z tą wiadomością, że pan Stürmer odebrał od swego rządu instrukcye do zawiązania znowu stosunków i w tej sprawie miał już kilka razy z wielkim wezyrem i z Ali Paszą konferencyę; jednakże dyplomatycznych stosunków jeszcze nie mógł zawiązać; gdyż imieniem swego rządu położył za warunek wydalenie wychodźców na 15 lat w głąb kraju, na co Porta w żaden sposób nie chciała przystać, chociaż hrabia Stürmer później ten przeciąg czasu na pięć lat zniżył, a tak całą tę sprawę musiano nanowo raportować do Wiednia. Z tego samego listu dowiadujemy się także, że w skutek kociej muzyki i innych obelg, które panu Rössler, austryackiemu konzulowi wyrządzono w Szumli, rozkazał Pasza gubernator Szumli podrzędnym oficerom wychodźców pozostać w koszarach, co mianowicie między Polakami wielkie nieukontentowanie wywołało. — W końcu otrzymuje nasz korespondent, że się dowiedział, że Anglicy w Syra rządową kasę zabrali. — Achmet Effendi odjechał dnia 30. z. m. do Szumli.

(Zniesienie stosunków lenniczych.)

Ołomuniec. Możemy z pewnością już donieść — pisze Lloyd — że zniesienie lenniczych stosunków otrzymało sankcyę J. M. Cesarza, a tyczący się patent ogłoszony będzie zapewne w dniach najbliższych. Lennictwo (Hofrichteramt) głównej fundacyi Ołomunieckiej, szczątki już tylko lennictwa niegdyś król. czeskiej korony, jest przecież naj-

większe ciało lenne w Austryi, bowiem składało się z 62 znacznych dóbr lennych, a wielu najznakomitszych kawalerów zjeżdżało na dwór arcybiskupi jako do tronu i zwierzchności lennych posiadłości. Również i miasto Ołomuniec zostaje w lennych do arcybiskupstwa stosunkach, a mianowicie dla posiadanych dóbr Deutschhause i Mauzendorf. (N. Z.)

(Czynność c. k. wojskowej komisyi śledczej.)

Wenecya, 16. lutego. Mianowana tu c. k. wojskowa komisya indagacyjna zajmuje się czynnością swoją bardzo gorliwie. — W krótkim przeciągu czasu przesłuchano kilkaset już osób, które miały udział w ruchach rewolucyjnych lub rządowi prowizorycznemu służyli, ukończono z nimi śledztwo sądowe zupełnie. Powiększej części ustępowało prawo łasce. Rozstrząsano wszelkie łagodzące okoliczności i zachodzące stosunki z jak najmożliwszem uwzględnieniem, i nikt zapewne nie może żalić się na zbytnią surowość w tej mierze. (Ll.)

(Kurs wiedeński z 21. lutego 1850.)

Obligacye długu państwa 5% — 94; 4½% — 83⅛; 4% — 72¾. 2½% 49½. Akcye bank. 1120. Losy z 1834 r. 167; z 1839 r. — 107. Akcye kolei półn. 108.

Portugalia.

(Izba deputowanych.)

Lizbona, 9. lutego. Na posiedzeniu z 5. b. m. odrzuciła izba deputowanych po niesłychanie burzliwej dyskusyi większością 27 głosów przeciw 22 żądanie interpelacyi, którą hr. Lavadio chciał wnieść obwiniając hrabię Thomar, iż skompromitował imię królowej przez wydanie procesu dziennikowi „Morning-Post." Należy zwrócić uwagę na tę okoliczność, iż rząd kilka dni przedtem mianował trzynaście parów, którzy także głosowali. Książę Saldanha, który się oświadczył przeciw rządowi, wezwany był nazajutrz do królowej i złożony przez nią ze swego urzędu wielkiego szambelana.

Hyszpania.

(Posiedzenie senatu. — Karnawał.)

Madryt, 10. lutego. Dziś nierobiono żadnych interesów na giełdzie. Na wczorajszem posiedzeniu senatu mówił p. Infante przeciw upoważnieniu rządu do pobierania podatków, aż do przyszłego zwołania izb, na co minister marynarki broniąc projektu rządowego odpowiedział bardzo wymownie. Potem uchwalono zamknięcie dyskusyi a projekt ustawy przyjęto większością 119 głosów przeciw 20.

— Tegoroczny karnawał był bardzo świetny w Madrycie. Pogoda wiosenna sprzyjała zabawom publicznym. (Ind.)

— Wojska hyszpańskie ściągają się ku granicy portugalskiej. Mają one trzymać w obserwacyi kilka pułków portugalskich pobuntowanych z powodu niewypłaconego im żołdu. — Według doniesień z Lizbony zanosi się tamże na zmianę ministerstwa. (D. R.)

Francya.

(Odpowiedź jenerała Hautpoul na interpelacyę względem nowej organizacyi wojskowej.)

Paryż, 16. lutego. Na dzisiejszej sesyi narodowego zgromadzenia miała miejsce interpelacya względem nowej organizacyi wojskowej. Jenerał Hautpoul odpowiedział na nią niemal w tych słowach: „Nie sądzę, iżby można bardziej niekonstytucyjnie użyć słowa jak to uczynił poprzedni mowca. (Wrzawa.) Wiem, że zgromadzenie jest wszechwładne, lecz należy także wiedzieć, że władza prezydenta wyszła również z powszechnego prawa głosowania. Mowca prawił tak niestworzone rzeczy, że zgromadzenie przebaczy, iż rząd niepuści się za nim na pole jego hypotezy. Co się tyczy lojalności nakazanych środków, wszystkie rządy dotychczas używały prawa ścieśniania lub rozszerzania komend wojskowych. Pożyteczności wydanego rozporządzenia nikt nie może zaprzeczyć. Rząd uznał za potrzebne skoncentrować pewną liczbę dywizyi, by tem prędzej przyspieszyć ruchy wojskowe, jeżeliby fakcye zamierzały pokój zaburzyć. Wolność nie poniesie przez to żadnej szkody. Wiem dobrze, iż wielu życzy sobie, aby rząd zasypiał; ale rząd nie zrobi dla nich tej satysfakcyi. Wreszcie zwróciwszy się do lewej strony, zakończył minister temi słowy: „Jesteśmy gotowi każdej godziny; chcecie Panowie zejść na ulicę, i tam nas znajdziecie!" — Kilka głosów woła: „Do porządku! do porządku! to jest prowokacya!" — Na żądanie prezydenta, by minister wytłumaczył ostatnie słowa, mówi jenerał Hautpoul: „Słowa, któremi wyrzekł, wymierzone są do mężów, którzy 15. maja do tego zgromadzenia się wdarli, do mężów, którzy 23. czerwca 1848 Paryż krwią zbroczyli, do mężów, którzy 13go czerwca z. r. ogłosili większość tego zgromadzenia za wyjętą z pod prawa." — Jenerał Fabvier twierdzi, iżby lepiej było posłać wojsko na wschodnią granicę, niż zajmować się uciskaniem ludności wiejskiej. — Wzburzenie zgromadzenia było tak wielkie, iż niejaki czas minął, nim było można do dalszych obrad przystąpić, a rezultat debaty był ten, że dzienny porządek przyjęto 437 głosami przeciw 183. — Powszechny stan rzeczy jest bardziej nieoznaczony, niż przedtem, i wielkie jest podobieństwo do prawdy, że różnorodne życzenia, nadzieje i usiłowania nawzajem się zneutralizują, a tak wszystko przy dawnem pozostanie. — Wysłanie pana Gros do Aten zdaje się być niezawodne, jednakże nie jest z tem połączony zamiar zganienia postępowania pana Thouvenel.

(Journal des Debats o misyi pana Gros do Grecyi.)

Paryż, 16. lutego. „Journal des Debats" mówi w następujący sposób o poselstwie pana Gros do Grecyi:

Zapewniają, że baron Gros, który dawniej sprawował interesa Francyi w Mexyku i w Rio de la Plata, otrzymał już misyę do Aten dla zregulowania kwestyi greckiej. Pomimo usług wyrządzonych przez pana Thouvenel, a raczej właśnie z powodu tych usług i wzorowego zachowania się pana Thouvenel w tej sprawie rząd francuski sądził, jak mówią, być rzeczą niestosowną powierzać mu dalsze prowadzenie tej sprawy, która wymaga, aby mąż mający się nią zająć zupełnie, był niezawisły od wszelkiej antecedencyi.

(Wiadomości bieżące.)

Paryż, 17. lutego. Wychodźcy francuscy, bawiący w Londynie, postanowili obchodzić rocznicę rewolucyi lutowej z jak największą uroczystością. Pisali o tem do Lyon, Montpellier, Marsylii, Limoges, Lille i do wielu innych miejsc, aby opinia publiczna niezasypiała. Tutaj w Paryżu przygotowuje się wielka uczta, niezdaje się jednak, aby były publiczne obchody. Stronnictwo góry, które zdaje się niepochwalać instrukcyi londyńskich, zamyśla 3 lub 4 dni przed 24. lutego wydać manifest wzywający lud, aby się zachował spokojnie i wszystkiego unikał, coby mogło wywołać kolizyę.

Dzisiejszy numer dziennika „Napoleon" donosi o sprawie szwajcarskiej co następuje: „Niezawisłość Szwajcaryi wcale nie jest zagrożoną, jakto utrzymują niektóre dzienniki, a Francya w razie potrzeby wspierać będzie tę niezawisłość, dopóki republika szwajcarska szanować będzie prawa ludzkości i zobowiązania zgodnego sąsiedztwa. — Ten sam numer przytacza dziś z pewną dumą, że Cesarz rosyjski do cesarza Napoleona zawsze pisał: „Wielce drogi przyjacielu, drogi bracie i przyjacielu;" do Ludwika XVIII. i Karola X.: „Wielce drogi bracie i przyjacielu;" do Ludwika Filipa: „Wielce dostojny, wielce zacny i wielce potężny bracie" bez dalszych przydomków; teraz zaś do obecnego prezydenta republiki pisze: „Nasz wielki i dobry przyjacielu!" — Stronnictwo góry dyskutowało na dzisiejszem posiedzeniu frakcyi przez kilka godzin nad projektem przedłożenia izbie wniosku, aby prezydenta republiki i jego ministrów publicznie oskarżyć. — Courrier français" donosi, iż w Ankonie wybuchły znaczne rozruchy. Konsul francuski musiał użyć bardzo energicznych środków do ochronienia swoich rodaków w grożącem niebezpieczeństwie. (B. Z.)

Szwajcarya.

(Nota pruska do rządu federacyjnego.)

Berna, 14. lutego. Notę, która temi dniami zwróciła na siebie w wysokim stopniu uwagę publiczną, doręczył przedwczoraj pruski sprawujący interesa prezydentowi federacyi. — Lubo o treści jej nie można dotychczas nic powiedzieć z pewnością, jednakże lada dzień odwinie dyplomatyczną jej zasłonę; bo od czasu jak biega pogłoska, że nadesłano notę, nalegają wszystkie dzienniki na radę federacyjną, aby spiesznie i otwarcie oznajmiła ludowi stan rzeczy, by się utworzyła opinia publiczna, któraby dla rady federacyjnej i jej rozporządzeń mogła być najsilniejszą podporą. — Rada federacyjna uznaje za rzecz stosowną, w interesie całej ojczyzny a szczególnie ze względu na groźne niebezpieczeństwa, nadać swoim rozkazom powagę i znaczenie.

Włochy.

(Karnawał tegoroczny. — Dziennik Concordia. — Wesele.)

Turyn, 14. lutego. Ostatni dzień zapust minął prawie jak wśród klasztornej zaciszy. Niewidziano ani dowcipnych masek ani innych zwykłych o tej porze obchodów. Poważna strona życia niszczy kwiaty włoskiego humoru jeden za drugim. Aż żal zbierał widząc jak ci dobroduszni ludzi tą razą posłusznymi byli rozporządzeniom policyi zakazującym noszenie masek. Za lat kilka może tylko niańki dzieciom opowiadać będą o dziwach włoskiego karnawału. — Oblężenie Alessandryi zawsze jeszcze ulubioną jest sztuką niższej klasy ludu, a lubo cała rzecz dzieje się w czasach Fryderyka rudobrodego, jednak mnóstwo frazesów daje się domyśleć, na kogo przedstawienie jest wymierzone. Posiedzenia izb niezawierają już od dawna nic zajmującego. — Dziennik „Concordia" stracił wielu abonentów, ponieważ tu więcej czytane są dzienniki francuskie. Tutejszych dzienników częstokroć nawet dla ich naiwnej łatwowierności czytać nie można, co się zaś tyczy stosunków zagranicznych to napełnione są tylko czczemi deklamacymi. Wkrótce odbędzie się wesele księcia genueńskiego. (Ll.)

(Okólnik ministra spraw wewnętrznych do władz wielkiego księstwa.)

Florencya, 15. lutego. Toskański minister spraw wewnętrznych wydał następujący okólnik do władz wielkiego księstwa: „Powzięto wiadomość, że do Toskanii przybyło znowu kilku cudzoziemców i tu bawią, którzy się niemogą wykazać dowodami, iż mają środki utrzymania, lub których dla moralnych lub politycznych przymiotów uważać można za niebezpiecznych.

Minister zwraca przeto powtórnie uwagę pana na ten przedmiot, wzywając pana oraz abyś to samo uczynił względem władz podrzędnych. Wszelkie pobłażanie takim ludziom, którzy tylko wielką nieufność wzbudzić są zdolni, jest oczywistem zboczeniem z drogi obowiązków, które pan wziąłeś na siebie, albowiem mając czuwać nad bezpieczeństwem osób i własności, równie jak nad prawami publicznemi i prywatnemi, jest oraz obowiązkiem pana wydalać podobne niebezpieczne indywidua z wielkiego księstwa. Staraj się pan przeto aby ten obowiązek daremnie niebył włożony, i przykładaj się pan do tego, aby po ścisłem poszukiwaniu w każdem miejscu pańskiego zakresu działania, ściśle wykonywano przepisy tyczące się wskazanych indywiduów obcych, aby oraz czujność policyi w tym względzie jak najwięcej była zaostrzona. (Ll.)

Niemce.

(Debata nad ustawą o druku w izbie drugiej.)

Mnichów, 16. lutego. Zwolna tylko postępuje w drugiej izbie debata nad ustawą o druku, dotychczas przyjęto tylko art. 1., który według projektu rządowego jest następujący: „Odpowiedzialność przed prawem za treść wydanego pisma, ma miejsce skoro pismo jest ogłoszone, wystawione, rozdane lub innym sposobem w obieg puszczone"; aż potąd przyjęto artykuł ten bez najmniejszej trudności — zaś drugi okres: „Odpowiedzialni są autor, wydawca (przy dziennikach redaktor) nakładzca, drukarz i rozdawca. Karygodność tych osób wymierza się według przepisów karnych" znalazł z wielu stron przeciwników, został też potem odrzucony a natomiast przyjęto następujący wniosek wydziału: „Karygodność tych osób, które się w jeden lub drugi wymieniony sposób przyczyniły do utworzenia karygodnego pisma drukowanego lub do jego ogłoszenia, wymierza się według powszechnych przepisów kodeksu karnego." (Ll.)

(Posiedzenie izb saksońskich.)

Drezdno, 15. lutego. Na dzisiejszem posiedzeniu pierwszej izby rozpoczęły się obrady nad kwestyą niemiecką. Najprzód przeczytano przedłożone projekta rządowe, a następnie sprawozdanie komisyi.

Sprawozdawca deputowany Schenk reasumował sprawozdanie w tym sensie, jako projekt konstytucyi z 26 maja 1849 zawiera pewne gwarancye narodowego zastępstwa, potrzebne nieodzownie do utworzenia państwa związkowego. Projekt ten konstytucyi dąży do zjednoczenia wszystkich państw niemieckich z jedynym wyjątkiem Austryi. Gdy jednak od kilku państw niemieckich nie otrzymał słusznego uznania, a państwa te ociągają się w orzeczonej sprawie, zaczem rząd saksoński miasto uczynić zmiany jakowe w projekcie, zerwał bezpośrednie negocyacye z rządami mającemi udział w uchwale rady administracyjnej z 19 października 1849, sądząc, że tą drogą dojdzie do potrzebnego porozumienia się. Z tem wszystkiem jednak oświadczył rząd saksoński, że przy związku z 26 maja 1849 — przynajmniej co do art. IV. statutu, chce pozostać. Przeto jest rząd istotnie spowodowany do mianowania znowu zastępców w radzie administracyjnej. Aż potąd więc, kiedy będzie już można przeglądnąć rezultat zawiązanych przez rząd negocyacyi, wypadałoby się powstrzymać z stanowczą decyzyą względem wniosków deputowanego Carlowitz — jak dalece wnioski te tyczą się przystąpienia do ścisłego związku, który ma być utworzony w moc uchwały rady administracyjnej z 19. października 1849. Deputowany Carlowitz tudzież dep. Küttner zastrzegają sobie uzasadnienie zdań swoich niezgadzających się z sprawozdaniem. Debatę nad tem odroczono na 16go.

Nasza izba druga zajmowała się na dzisiejszem swem posiedzeniu sprawozdaniem o królewskim dekrecie, w sprawie przedłożenia rozporządzeń z d. 25. maja i 14. lipca r. z. Jak wiadomo, nie dały się nakłonić rozwiązane izby dawniejsze do uchwalenia potrzebnych na rok 1849 podatków, dlaczego wtenczas już napomknęło ministeryum, iżby w razie potrzebnym zastósowało się do §. 103 ustawy konstytucyjnej. Jakoż przedłożone obecnie sprawozdanie tyczy się sporu owego, i zastósowania pomienionego paragrafu. Paragraf ten bowiem upoważnia króla do rozpisania — za kontrasygnowaniem wszystkich ministrów, podatków i oraz ich poboru na potrzebę skarbową na dalszy jeden rok po upływie zezwolonego ku poborowi podatkowemu czasu, a mianowicie „w razie", gdyby nieprzyjęte być miały podane od zastępstwa narodowego (według §. 100) rządowi wnioski na zmniejszenie żądanych sum, zastępstwo narodowe zaś z swej strony miałoby po uczynionem mu w tej mierze przedłożeniu i po dalszych obradach, odmówić powtórnie przyzwolenia swego co do ilości żądanej kwoty podatkowej."

Sprawozdanie komisyi przyznaje, że rząd nie miał przynajmniej zamiaru naruszyć praw zastępstwa narodowego, zaczem radzi izbom, aby indemnizować rząd z powodu rozporządzenia z 25. maja — wydanego zresztą nie całkiem zgodnie z ustawą konstytucyjną. Indemnizacya ta nastąpić ma jednak pod tym warunkiem, iżby rząd ogłosił wyraźnie w dzienniku praw i rozporządzeń, jako zastępstwo narodowe przyzwoliło na dalszy pobór podatków, aż do końca kwietnia (które-to przyzwolenie niniejszem się udziela), i by tym sposobem uczynił zadość przepisom §. 105 ustawy konstytucyjnej.

Dep. Zeisler wnosi, aby izba nie przychyliła się do żądanego następnie potwierdzenia rozporządzenia z 25. maja jako niezgodnie z ustawą konstytucyjną wydanego, a oraz aby zastrzegła sobie podjęcie dalszych w tej mierze kroków, lecz zresztą niech raczy upoważnić rząd do dalszego poboru podatków, mianowicie do dnia 30go kwietnia.

Wniosek ten otrzymał poparcie, poczem nastąpiły obszerne w tym przedmiocie rozprawy, w których brali udział liczni deputowani. Przy głosowaniu odrzucono wniosek deputowanego Zeisler 36 głosami przeciw 29, a jednozgodnie wniosek wydziału co do pierwszej jego części (względem ubliżającego ustawie konstytucyjnej rozporządzenia z dnia 25. maja), resztę zaś jego osnowy przyjęto przeciw 25ciu głosom. (D. R.)

(Oświadczenie do całego ministeryum.)

Schwerin, 15. lutego. Następujące oświadczenie do całego ministeryum uzyskało w kraju liczne podpisy:

Oświadczamy, że zaprowadzoną między księciem a ludem i dnia 10. października z. r. publikowaną konstytucyę dla księstwa Mecklenburg-Schwerin, uznajemy za legalną i jedyną ustawę kraju, za wyraz woli znacznej większości ludu, a przeto każde targnięcie się na nią ze strony obcych mocarstw uważamy za akt bezprawnego gwałtu.

Między podpisanymi jest także zgromadzenie deputowanych miasta Schwerin.

(Sprawy zgromadzenia sejmu w Brunświku.)

Brunświk, 14. lutego. Z dziennego porządku spraw naszego zgromadzenia narodowego, przypadły obrady nad „Interim." — Rząd doniósł zgromadzeniu, że w tej mierze nastąpiło już porozumienie się, izba zaś powzięła na zasadzie przedłożonego od komisyi swej projektu, następującą uchwałę:

„Zważywszy, że zawarta na dniu 30. grudnia r. z. umowa między rządami Austryi i Prus względem utworzenia administrującej tylko i prowizorycznej komisyi centralnej związku, nie tyczyła się wprost naszego kraju, a we względzie prawodawczym tyczyć się wcale nie może; zważywszy, ze umowa ta już z dniem 1go maja r. b. gaśnie, książęcy zaś rząd o zamiarze przedłużenia jej (stósownie do §. 4.) bynajmniej nic nie napomknął, przeto i wniosku w tej mierze żadnego nie uczynił, a zastępstwo kraju nie ma żadnych pobudek do oświadczenia się względem prawomocności lub przydatności, — zaczem zgromadzenie deputowanych uchwala:

z ogólnem zastrzeżeniem przysłużających im w tej mierze praw złożyć jak na teraz pismo książęcego ministeryum dd. 14. z. m. „ad acta";

przytem zaś, z szczególnej uwagi na to, że wychodząc ze stanowiska czynów okazują się niektóre rozporządzenia tyczące się wewnętrznych spraw niemieckich nawet według treści zawartej na dniu 30. września r. z. umowy być nadużyciami, a mianowicie rozporządzenia mianowanej komisyi związkowej na mocy wspomnionej na wstępie umowy z dnia 30. grudnia r. z., przedewszystkiem jednak wydane od tej komisyi „inhibitoryum" przeciw zaprowadzeniu konstytucyi wielkiego księztwa Meklenburg Szweryńskiego,

wyrazić oczekiwanie, że rząd krajowy starać się będzie o to wszelkiemi środkami, aby rozporządzeniom wspomnionej komisyi związkowej ubliżającym samodzielnym prawom państw niemieckich, żadnej nie przyznano powagi." (H. C.)

(Kurs giełdy frankfurtskiej z 18. lutego.)

Met. Austr. 5% — 83⅓; 4½ pct. 73. Akcye bank. 1190 L. Sard. 32⅞. Hyszp. 3% — 29⅜. Polskie 300 — 120; 500 — 80⅞.

Prusy.

(Konwencya wojskowa między Prusami i Brunświkiem.)

Berlin, 15. lutego. Najważniejszym wypadkiem dnia dzisiejszego jest zawarcie wojskowej konwencyi między Prusami i Brunświkiem. Obustronni pełnomocnicy przedłożyli już swym monarchom ten dokument do podpisu, i ani wątpić, że to nastąpi. Brunświk zbliży się przezto znacznie do Hohenzollerów; jednostajność wojska jest w tej konwencyi najważniejszym warunkiem; ukształcenie oficerów brunświckich w pruskich szkołach inżynierów, artyleryi i ekwitacyi, jednostajność broni, która się aż do kalibru wszystkich nowych karabinów i armatnich wylotów rozciąga, są tylko przygotowaniem do równego ekwipowania, które dla wielkich kosztów dopiero z czasem nastąpić może. Jakkolwiek małoznaczącemi wydają się te okoliczności, jednakże zostają w ścisłym związku z gabinetową polityką medyatyzowania.

(Zniesienie exempcyi od podatku gruntowego.)

Berlin, 19. lutego. Izba druga przyjęła na wczorajszem posiedzeniu projekt ustawy względem zniesienia exempcyi od podatku gruntowego z modyfikacyami zaproponowanemi przez komisyę. Cały projekt ustawy zredukowano na kilka paragrafów, odsełając ustęp tyczący się wykonania przepisów ustawy do instrukcyi, którą minister finansów w tym względzie ma wydać. Projekt przyjęty przez izbę stanowi tylko, aby za zniesieniem istniejących dotychczas uwolnień lub przywilejów, płacono podatek gruntowy i aby niezwłocznie przedłożono wykazy. Decyzyę czyli i o ile ma nastąpić indemnizacya równie jak ogłoszenie ustawy tyczącej się nowo uchwalonego podatku, odroczono aż do czasu kiedy wszystkie wykazy będą przedłożone. (B. Z.)

(Przygotowania.)

Erfurt, 17. lutego. Obydwie izby przyszłego parlamentu w Erfurcie będą odbywać posiedzenia swoje w kościele Augustynianów; tylko szklanna ściana dzielić będzie izbę państw od izby ludu. Ten kościół zresztą trudny jest teraz do poznania, tak wielki jest przepych w udekorowaniu tego przybytku przyszłej legislacyi niemieckiej. Ściany przyozdobione są najpyszniejszemi obiciami z aksamitu, meble z najlepszego drzewa mahoniowego itp. Pan Manteuffel najął już dla siebie pomieszkanie za miastem, lecz nieprzywiezie ze sobą swego ministerstwa. Natomiast dostaniemy na czas sesyi parlamentu 100 konstablów i kilku komisarzy policyi ze stolicy, niezabraknie nam także i wojska ściślejszego związku, przyszlą nam tu mianowicie Weimarczyków, Meklenburczyków i Brunświczan. (B. Z.)

(Wiadomości bieżące.)

Berlin, 16. lutego. Jak słychać zamyśla rząd zaraz po zamknięciu izb 26. lutego rozpisać dla izby pierwszej nowe wybory.

Z najlepszego źródła możemy zapewnić, że w żaden sposób nie nastąpi powszechna amnestya dla politycznych zbrodniarzy, której się w skutek zaprzysiężenia konstytucyi przez króla od dnia 6. b. m. spodziewano. Zresztą w podobnej amnestyi, choćby nawet była wydana, nie byliby zawarci obżałowani w procesie o odmówienie podatków, gdyż według konstytucyi prawo ułaskawienia przy-

służa królowi tylko względem osób, które już są osądzone, nie zaś względem takich, które jeszcze w indagacyi zostają. Na to potrzeba wydanej za przyzwoleniem izb ustawy.

Mennonici, którzy żyją w Prusiech, byli obowiązani dotychczas za uwolnienie od służby wojskowej płacić osobny podatek, którego kwota według statutu na rok 1850 wynosi rocznie 6623 talarów 18 gr. srebrnych 1 funt. Komisya budżetu zważywszy, że konstytucyą zniesiono wszelkie uwolnienie od służby wojskowej, postanowiła na propozycyę pana Beckerath wymazać namienioną kwotę z dochodów.

— Utrzymują za rzecz pewną, że pan Strotha złoży zaraz po zamknięciu izb swój portfeuille. Słabość zdrowia miała go głównie do tego spowodować, dlatego zamyśla on po odzyskaniu sił pełnić dalej służbę w wojsku. Sądzą, że następcą jego będzie jenerał Stockhausen.

— Izba druga dała ministerstwu przyzwolenie wcielić całe księstwo Poznańskie do Niemiec w pewnych ewentualnościach. My utrzymujemy, pisze „Gaz. Wrocławska", że prawa Polaków same przez się nie są przezto naruszone, równie jak to wcielenie nie może popierać germanizowania; ze stanowiska rządu należy je za konieczność uważać, inaczej rząd, jeżeliby zjednoczenie Niemiec przyszło do skutku, byłby zmuszony wielkiemu księstwu całkiem osobną existencyę nadać. Minister spraw wewnętrznych w odpowiedzi na wniosek dept. Hisch względem wcielenia księstwa oświadczył, że rząd nie może przyjąć na siebie obowiązku przyczyniać się do rozszerzenia niemieckiego żywiołu. Po oświadczeniu się o tem wcieleniu, jestto niezawodnie w interesie rządu nie wypuścić nigdy ze związku państw pruskich księstwa Poznańskiego, usunąć w tej mierze wszelkie obawy Polaków, a najszczególniej obudzić w nich zaufanie, że rząd wcale nie ma zamiaru targnąć się na ich narodowość.

(Odpowiedź Danii tycząca się zawarcia pokoju.)

Berlin, 19. lut. Dowiadujemy się, że pan Usedom przedłożył wczoraj rządowi pruskiemu odpowiedź Danii tyczącą się zawarcia pokoju. Podstawą projektu duńskiego jest zupełne i nieustające połączenie Danii z Szlezwigiem, podstawą zaś warunków podanych przez Prusy jest niezawisłość tego kięstwa i tylko unia osobista z Danią. Realny stosunek między Danią a księstwem Szlezwig ograniczyłby się więc tylko na wspólną reprezentacyę za granicą. Zapewniono nas, ze się rząd pruski stara o przedłużenie rozejmu, jeżliby układy o pokój miały trwać dłużej. (B. Z.)

(Kurs giełdy berlińskiej z 20. lutego.)

Dobrowolna pożyczka $104\frac{3}{4}$. Oblig. długu państ. $87\frac{1}{2}$. Akcye bank. $93\frac{1}{2}$. Polskie listy zast. $95\frac{3}{8}$. Pols. 500 — $80\frac{1}{4}$; 300 — 121 L. Frydrychsdory $13\frac{1}{12}$. Inne złoto za 5 tal. $12\frac{1}{6}$. Austryackie banknoty $90\frac{1}{4}$ L.

Dania.

(Nota lorda Palmerston.)

Kopenhaga, 2go lutego. Gazeta „Berlingska" umieszcza dla sprawdzenia dawniej już udzielonej wiadomości jeszcze następującą: „Sprawdza się to zupełnie, iż w Avissalon czytano temi dniami przybite na murach uwiadomienie, jako rząd nasz otrzymał od lorda Palmerston notę w uprzejmych pisaną wyrazach i przyznającą słuszność naszej sprawie, z propozycyą przydłużenia na sześć miesięcy rozejmu." „Kjobenhavsposten" sądzi, iż rząd „mimo" tej rady pomyśli zapewne o rozpoczęciu wojny. „Flyveposten" zaś dowodzi, że już z samego porządku rzeczy nie mógłby rząd przystąpić do tego projektu, jeżliby nie zmodyfikowano zarazem istotnie warunków rozejmu i nie podano zupełnej gwarancyi, że rozejm ten będzie dotrzymany. Tenże dziennik donosi też, że według „Times" otrzymał także i pruski gabinet energiczną remonstracyę ze strony lorda Palmerstona. (A. a. Z.)

Rosya.

(Ukaz Cesarski do ministra Dworu Ces.)

Petersburg, 5go lutego. W ukazie Cesarskim z własnoręcznym Jego Cesarskiej Mości podpi em do pana ministra Dworu Cesarskiego w dniu 20. grudnia r. z. wydanym, wyrażono:

„Przeznaczony ukazem Moim dnia 6go marca 1832 roku do Departamentu udziałów wydanym dla najukochańszego syna Mego, Jego Ces. Wysokości Wielkiego Księcia Konstantego Mikołajewicza, a teraz na nowo przebudowany pałac marmurowy, ze wszystkiemi sprzętami i należącą doń oficyną, najmiłościwiej darowując Jego Ces. Wysokości na wieczne i dziedziczne Jego Wys. posiadanie rozkazujemy nazywać pałac ten Konstantynowskim, i względem oddania go z planami i inwentaryzacyą uczynić należyte z waszej strony rozporządzenie.

Turcya.

(Wiadomości z Bośnii.)

Z nad-bośniańskiej granicy piszą do gazety Zagrabskiej: Opór przeciw namiestnikowi Bośnii, wezyrowi Tahir Baszy wzmaga się z każdym dniem coraz bardziej, insurgenci odmawiają mu wszelkie posłuszeństwo i postanowili niezmiennie, nie dać się dłużej łudzić obietnicami błahemi, lecz wyruszyć zbrojnie przeciw Banialuka, wstrzymać namiestnika w pochodzie jego do Krainy i zmusić go do dotrzymania wyrzeczonej pod Bihacz obietnicy co do uwolnienia od podatków. — Dnia 6. lutego strzelali insurgenci na hasło z moździerzy po wszystkich zamkach, izby się zgromadzali do Kazie wszyscy zdatni do służby wojennej. Zgromadziła się też ich znaczna liczba w Kazie i Pechi; Ale, Kedic i Amet Aga Fatkic są przewodźcami insurgentów. Uradzono, aby dnia 11. lutego podstąpili insurgenci pod Izacic, a po skoncentrowaniu się w tem miejscu mają się o dalszych planach naradzać. — Wezyr z Trawnika ma już być z wojskiem swojem w pochodzie przeciw baszy w Tuzla, zaczem insurgenci mają zamiar wyruszyć najprzód przeciw Bihacz, wypędzić ztamtąd baszę Biscevica, twierdzę opanować i zająć, i z tego stanowiska rozpocząć dalsze przeciw wezyrowi operacye. Wezyr Tahir basza kazał insurgentów wezwać do posłuszeństwa i nastaje na wypłatę podatków. Gdy jednak insurgenci od złożenia podatków całkiem się wzbraniają a do zamków wojsk wezyrskich na załogę przyjąć nie chcą, przeto oświadczył namiestnik, że bez żadnych już względów przymusi ich siłą zbrojną do posłuszeństwa. Sprawa ta grozi zresztą wielkiem zawikłaniem, zwłaszcza że i sam wezyr przystaje na to, aby insurgenci mieli 2000 swojej załogi po zamkach, wszakże oddziały te wojskowe chce mieć pod swemi rozkazami.

Wiadomości handlowe.

(Ceny targowe w obwodzie kołomyjskim.)

Kołomya, 20. lutego. Według doniesień handlowych z Kołomyi, Sniatyna i Kutt sprzedawano tamże na targach w pierwszych 14 dniach bieżącego miesiąca w przecięciu korzec pszenicy po 11r. 15k.—12r.—12r. 25k.; żyta 8r. 20k.—7r. 30k.—9r. 35k.; jęczmienia 5r. 50k.—6r. 5k.—7r. 20k.: owsa 3r. 20k.—4r. 38k.—4r.; hreczki 7r. 5k.—0—7r.; kukurudzy 7r. 40k.—6r. 30k.—8r.; kartofli 4r. 30k.—0—4r. Za cetnar siana płacono 3r.—1r. 55k.—3r. 45k.; nasienia konicza tylko w Kołomyi 90r.; wełny tamże 225r. Sąg drzewa twardego 12r. 30kr.—24r. 43k.—13r., miękkiego 7r. 30k.—20r. 3k.—11r. 15k. Funt mięsa wołowego 8k.—8k.—10k. Garniec okowity kosztował 4r. 30k. — 3r. 40k. — 2r. 30k. w. w.

(Targ na wełnę.)

Wrocław, 13. lut. W tym tygodniu sprzedano mniej wełny, niż w przeszłym, a mianowicie tylko kilka partyi rosyjskiej i węgierskiej wełny czesanej; pierwszą płacono po 57, a ostatnią po 50 tal. r. Kilka małych partyi wełny jagnięcej sprzedano po 80 do 85 tal. za wełnę z owiec odeszłych płacono po 62 tal. Przywóz wełny węgierskiej i galicyjskiej wynosi około 600 cetn. i spodziewają się tu jeszcze większych partyi.

Kurs lwowski.

Dnia 26. lutego.

W monecie konwencyjnéj.	gotówką		towarem	
	złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski	5	15	5	19
Dukat cesarski	5	18	5	21
Półimperyał zł. rosyjski	9	11	9	14
Rubel śr. rosyjski	1	46	1	47
Talar pruski	1	34	1	35
Polski kurant i pięciozłotówk.	1	19	1	20
Galicyjskie listy zastawne za 100 złr.	99	57	100	4
Galicyjskie l. z. w kasie T. Kr.	100	—	100	18

(Kurs wekslowy wiedeński z 21. lutego.)

Amsterdam 158 p. 2. m. Augsburg $114\frac{1}{2}$ p. uso. Frankfurt $113\frac{1}{4}$ p. Genua 133 p. 2. m. Hamburg 167 l. 2. m. Liworno $112\frac{1}{2}$ p. 2. m. Londyn 11.26 l. 3. m. Medyolan $102\frac{1}{4}$ p. 2. m. Paryż 135 l. 2. m. Agio duk. ces. $20\frac{5}{8}$. Napol. 9.10. Szufrynów 15.55. Agio śrebra $13\frac{5}{8}$.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 25. lutego. Hr. Szembek Roman, z Krakowa. — Szczepański Józef, z Danilcza.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 25. lutego. Batowski Antoni, do Kulikowa. — Domaradzki Ludwik, do Kołodziejowa. — Ochocki Kalixt, do Białobóżnicy. — Pierzchała Ignacy, do Uszkowca. — Kędzierski Juliusz, do Meryszczowa. — Lang Ignacy, do Wolicy. — Borkowski Alojzy, do Ostrowa.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 25. lutego

Pora	Barometr w mierze wied. sprowadzony do 0° Reaum.			Stopień ciepła według Reaum.	Średni stan temperatury do g. 6. zr.	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
	"	‴	⁗				
6 god. zr.	27	11	6	— 1	— 1°	półn.	pochm.
2 god. zr.	28	0	10	— 1,6°	— 4,5°	półn. zach.	pochm. ⊙
10 g. w.	28	4	0	— 4,5		"	jasno.

Dnia 26. lutego o 6. godz. zrana Ter. pokaz. — 6°, o 4. godz zrana — 8°

T E A T R.

Dziś: Opera niem. „**Robert der Teufel.**"

Jutro: komedya polska: „**Stary mąż.**"

Główny Redaktor **M. Szreniawa Sartyni.** Z c. k. galic. Drukarni rządowéj.